

Η σημασία της ΕΚΕ για τις Ελληνικές εισηγμένες επιχειρήσεις

Ομιλία του Προέδρου του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην απονομή των βραβείων του Capital Link (Μάιος 2010)

Κύριε Μπορνόζη, κυρίες και κύριοι,

Θέλω να σας ευχαριστήσω για τη σημερινή σας πρόσκληση.

Θεωρώ ότι πρωτοβουλίες σαν τη σημερινή συμβάλλουν θετικά στην ανάδειξη εταιριών με Κοινωνική Ευθύνη αλλά και στη διάδοση εννοιών και πρακτικών όπως είναι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, η Βιώσιμη Ανάπτυξη και οι Κοινωνικοί Απολογισμοί.

Στη σύντομη παρέμβασή μου εγώ θα αναφερθώ στην εταιρική κοινωνική ευθύνη, στη βιώσιμη ανάπτυξη και στη σημασία που έχουν αυτές οι δύο έννοιες για τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, ακόμη στη σημασία που έχει η δημοσιοποίηση δράσεων που αναφέρονται σ'αυτές όπως και στην ανάγκη για πιστοποίηση από τρίτο ανεξάρτητο φορέα της αλήθειας των αναγραφόμενων στους κοινωνικούς απολογισμούς.

ΓΕΝΙΚΑ

Μέχρι πριν μερικά χρόνια η κυρίαρχη άποψη σχετικά με το ρόλο και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων οριζόταν από κέρδη για τους μετόχους, συμμόρφωση με την υπάρχουσα νομοθεσία και διαρκή προσπάθεια για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Η παγκοσμιοποίηση, η απελευθέρωση των αγορών, η ταχεία πρόοδος της επικοινωνιακής τεχνολογίας, ο πλουραλισμός της πληροφόρησης, η αυξανόμενη επίδραση των καταναλωτών, και από την άλλη πλευρά η μείωση του παραδοσιακού ρόλου του κράτους είναι αλληλοσυνδεδεμένοι παράγοντες που δημιούργησαν ένα νέο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο το οποίο επηρεάζει πλέον τον σύνθετο ρόλο των επιχειρήσεων.

Οι νέες συνθήκες δεν αναιρούν καθόλου τον παραδοσιακό ρόλο των επιχειρήσεων. Όμως, αναδεικνύουν πρόσθετες και διαρκώς αυξανόμενες προσδοκίες που έχει η κοινωνία από αυτές. Βασικές απαιτήσεις όπως η συμβολή και η επίδραση που πρέπει να έχουν οι επιχειρήσεις στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην κοινωνική συνοχή και πρόοδο.

Έχει αναπτυχθεί, λοιπόν, μια νέα “τριπλή”, όπως λέγεται, προσέγγιση, η οποία αφορά την προσπάθεια των επιχειρήσεων για οικονομική αποτελεσματικότητα με παράλληλη οικολογική ισορροπία και κοινωνική πρόοδο. Αυτό το τρίπτυχο είναι ευρύτερα γνωστό ως Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις που έχουν ως μακροπρόθεσμο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους έχουν ήδη αναγνωρίσει και υιοθετήσει

τον νέο σύνθετο ρόλο τους και προσπαθούν να βελτιώσουν ή και να αυξήσουν περισσότερο και την επίδοσή τους στο χώρο της κοινωνικής τους συμμετοχής και ευθύνης.

Για το σκοπό αυτό έχουν εντάξει την ΕΚΕ στις καθημερινές τους λειτουργίες και πρακτικές ενώ παράλληλα συμμετέχουν σε Δίκτυα σαν το δικό μας προκειμένου να είναι συνεχώς ενημερωμένες για τις εξελίξεις. Έτσι σήμερα μέλη του Δικτύου μας είναι 138 εταιρίες και 7 επιχειρηματικοί φορείς. Από αυτές 40 είναι εισηγμένες.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΜΕ ΤΟΥΣ SHAREHOLDERS ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ STAKEHOLDERS

Σε περιόδους γενικής δοκιμασίας, όπως η σημερινή, είναι ακόμη περισσότερο αναγκαίο να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη συνεργασία, στη συλλογική δράση και στην υπευθυνότητα.

Σε έναν κόσμο και σε μια εποχή που χαρακτηρίζονται από μεγάλες προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες, η αμφίδρομη επικοινωνία, η αμοιβαία κατανόηση και η σύμπραξη με τους εργαζόμενους και με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) αποτελούν προϋπόθεση για στέρεη επιχειρηματική επιτυχία, για βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι σημερινές, λοιπόν, στρατηγικές και λειτουργικές πολυπλοκότητες απαιτούν ένα συνεχή διάλογο με επενδυτές, εργαζόμενους, πελάτες, προμηθευτές, κοινότητες, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.λπ.

Ο διάλογος αυτός περιλαμβάνει, εκτός από τη γνωστοποίηση των οικονομικών αποτελεσμάτων της επιχείρησης, και τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές της παρεμβάσεις και προκλήσεις, προκειμένου να διατηρείται και να βελτιώνεται συνεχώς η ενεργός συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων της μερών.

Η διαφάνεια και ο ανοικτός διάλογος σχετικά με τις επιδόσεις, τις προτεραιότητες και τα μελλοντικά σχέδια βιωσιμότητας, συμβάλλουν στην ενίσχυση των συνεργασιών και τη δημιουργία αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Προκειμένου λοιπόν να γίνει ευρύτερα γνωστή η θετική ανταπόκριση της επιχείρησης σε κάποιους από τους τομείς της ΕΚΕ και της βιώσιμης ανάπτυξης απαιτείται δημοσιοποίηση. Η δημοσιοποίηση αυτή πρέπει να υποστηρίζεται από στοιχεία που διασφαλίζουν ότι οι όποιες ενέργειες έχουν μελετηθεί σε βάθος και δεν έγιναν ad hoc.

Κατά το τελευταίο διάστημα παρατηρήθηκε σε όλον τον κόσμο πρόοδος προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης του τρόπου έκδοσης των οικονομικών απολογισμών.

Ωστόσο, αναγνωρίζεται ότι ο χαρακτήρας της παραδοσιακά οικονομικοί απολογισμοί δεν επαρκούν ως βάση για την πλήρη φυσιογνωμία μιας επιχείρησης. Υπάρχουν πληροφορίες χρήσιμες σε κάποιον που θα ήθελε να αναλύσει μια επιχείρηση που συνήθως λείπουν από τους οικονομικούς απολογισμούς, οι οποίες όμως είναι αναγκαίες παρουσίασης προκειμένου να προβληθεί αρτιότερα η ευρύτερη επίδοση της επιχείρησης στη βιώσιμη ανάπτυξη και η συμμετοχή της στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Οι πληροφορίες περιλαμβάνονται στον κοινωνικό απολογισμό ή απολογισμό βιωσιμότητας μιας επιχείρησης.

Σήμερα, στην Ελλάδα και στις περισσότερες χώρες η έκδοση κοινωνικών απολογισμών είναι προαιρετική.

Όμως στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν χώρες στις οποίες είναι υποχρεωτική η έκδοση κοινωνικών απολογισμών (Γαλλία, Βέλγιο) από επιχειρήσεις μεγάλου μεγέθους ενώ σε άλλες η μη πιστοποίηση του απολογισμού από τρίτο ανεξάρτητο φορέα πρέπει να σημειώνεται ιδιαίτερα στις σελίδες του.

Κατά την προσωπική μου άποψη η μελλοντική τάση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι άμεσα ή έμμεσα οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, θα χρειαστεί να δημοσιοποιούν το περιβαλλοντικό και κοινωνικό τους έργο προκειμένου να διατηρήσουν και ενισχύσουν την “κοινωνική άδεια λειτουργίας” τους.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ας έρθουμε τώρα στα οφέλη που προκύπτουν από την έκδοση κοινωνικού απολογισμού.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο κοινωνικός απολογισμός είναι αποφασιστικής σημασίας εργαλείο διοίκησης και διαχείρισης μιας επιχείρησης.

Συνδέει όλες τις λειτουργίες της με πιο συγκεντρωμένο και στρατηγικό τρόπο, δίνει έμφαση στη σημασία που έχουν οι σχέσεις της επιχείρησης με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς stakeholders, βοηθά στην καλύτερη διαχείριση της φήμης και του brand, δίνει τη δυνατότητα εντοπισμού κάποιων προβληματικών σημείων - αλλά και ευκαιριών - προτού αυτά εξελιχθούν σε δυσάρεστες εκπλήξεις και τέλος συμβάλει αποφασιστικά στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης της γνώμης που έχουν οι επενδυτές για τις μετοχές της επιχείρησης.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Όμως όπως λέγεται “η γυναίκα του Καίσαρα δεν πρέπει να είναι τίμια αλλά και να φαίνεται”.

Το αληθές του περιεχομένου των απολογισμών πρέπει να επιβεβαιώνεται.

Σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν δημιουργηθεί διάφορα πρότυπα και δείκτες που βοηθούν τις επιχειρήσεις να διαπιστώνουν σε πιο σημείο εκφράζουν τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις τους και έτσι να προχωρούν σε τυχόν βελτιώσεις. Τέτοιοι δείκτες ή πρότυπα είναι το GRI, το AA 1000, το SA 8000 κ.λπ.

Πέρα από αυτό όμως υπάρχει και η πιστοποίηση της αλήθειας του περιεχομένου του κοινωνικού απολογισμού από τρίτο ανεξάρτητο φορέα με φυσικό έλεγχο. Δηλαδή με προσωπικές συνεντεύξεις με το προσωπικό ή/και τα ενδιαφερόμενα μέρη ή και επισκέψεις σε μονάδες παραγωγής κ.λπ.

Είναι περιττό να υπογραμμίσω ότι η διαφορά μεταξύ ελέγχου της συμμόρφωσης με κάποια πρότυπα και φυσικής πιστοποίησης είναι τεράστια.

Κυρίες και κύριοι,

Η οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική υπευθυνότητα είναι αναπόσπαστη από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η ΕΚΕ δεν μπορεί να διαχωριστεί από το “επιχειρείν”. Οι επιχειρήσεις είναι όλο και περισσότερο εκτεθειμένες σε δημόσιο και κοινωνικό έλεγχο και σε πιέσεις της κοινωνίας και της αγοράς για μέτρηση, αξιολόγηση, βελτίωση και δημοσιοποίηση της επίδοσής τους ως “εταιρικοί πολίτες”.

Εύχομαι όλα τα πιο πάνω να γίνουν συνείδηση σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό ελληνικών επιχειρήσεων γιατί έτσι θα μπορούμε να πούμε στις επόμενες γενιές ότι τους παραδώσαμε έναν κόσμο που σέβεται τους ανθρώπους και το περιβάλλον.